

Lo Somaten

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XIV

Reus Dimars 14 de Mars de 1899

Núm. 3.843

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes.	Ptas. 1
6 provincies trimestre.	3.50
Extranjer y Ultramar.	7
Anuncis, a preus convencionals.	

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en las principals llibreries d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografia Mallofré, carrer Junquera, 6.
No s' retornan los originals encara que no s' publiquin.

Farmacia Serra

12 ANYS

de continuadas duracions y d' una acceptació general, son las millors probas pera demostrar que

XAROP SERRA

La que paga més

contribució de la pro-

Oberta tota la nit

es lo millor remey pera combatre per crónica y rebelde que sia tota classe de...

TOS

vincia.

DOCTOR J. MIRÓ

OCULISTA

Consulta en Reus: Los dilluns y divendres de dos a cinch de la tarde, Arrabal de Santa Anna, 1, primer.

A Tarragona: los demás dias de deu a una del matí y de tres a cinch de la tarde, havont trasladat sön gabinet al mateix carrer de la Unió, 17, primer.

Secció doctrinal

Aplech patriòtic de Sitges

La festa inaugural de la Agrupació Catalanista de Sitges va ser un veritable aconteixement. A la estació del tren certen de Barcelona, allà a las onze del matí, la estació de Sitges estava plena de gent lo mateix que els voltants, avansantse a rebre las numerosas representacions de societats, agrupacions y periòdics de nostra terra, la Junta Directiva de la Associació que anava a inaugurar y una comissió del Ajuntament de dita vila presidida per son alcalde D. Miquel Ribas, resonant grans aplaudiments y entusiastas viscas a Catalunya respostos ab igual calor per las personas arribadas. Organizada la llarga comitiva, al devant de la qual hi anava una gran bandera de las quatre barres, va recorre ls carrers que conduheixen al local de la Agrupació Catalanista per entre una gran gentada, y sentint continuats aplaudiments y viscas. Tots los balcons y finestras del curs estavan adornats de domassos y plens d' hermosas noyas, oferint magnífich cop de vista.

Al pujar al local de la Associació, lo president de la mateixa D. Bartomeu Missas donà la benvinguda a todas las personas arribadas, per medi de sentidas frases de french afecte inspiradas totas en l' amor a la nostra terra, passat després tots a visitar la població, detenintse sobretot en lo «Cau ferrat», magnífich museu que'l celebrat artista català D. Jaume Rusinyol te en dita població, qui 's veje privat d' assistirhi per la malaltia que l' ha fet marxar a París.

L' Alcalde va obsequiar als representants de periòdics ab un exquisit vermouh del que n' es acreditat fabricant; atenció que per la nostra part li agrahim.

A la una de la tarde van assentarse al entorn de tres llargas taulas los representants y delegats d' associacions y premsa catalanistas, tenint d' enar més de zeixanta personas a la Fonda Subur per no cabre en l' espayos y ben decorat local ahont se celebrà l' dinar oficial organiat per la Associació de Sitges en obsequi als forasters. Al acabarse l' ben servit dinar, per l' acreditat fondista D. Francisco Carcolce, nostre estimat company de redacció D. Manel Rocamora va llegir una inspirada y patriòtica improvisació en vers, titulada «Brindis», que cada estrofa va ser rebnda ab llargos y estrepitosos aplausos. L' ilustret escriptor sitjetà y distingit professor D. Francisco Huguet ab sentidas frases va saludar als allí reunits, féntlos hi present la satisfacció ab que tot Sitges rebia l' acte que s' celebrava.

Després de recorre ls principals carrers de la població y l' hermos passeig de la Ribera, ahont s' hi sixeca l' monument al Greco, la iglesia, societats de recreo y la artistica cerveseria del Cau Ferrat, una numerosa comissió de catalanistas va anar a la estació a rebre als companys de causa que no havian pogut venir en las frans del matí donantse abnita crida de visca Catalunya.

A las quatre va comensarse la reunió pública en espayos y artisticament adornat local de la Agrupació que a aquesta hora 's trobava plé de gom a gom, ahont hi las tan hermosas com simpaticas suburenses. Oberta la sessió per lo president D. Bartomeu Missas ab sentidas paraulas va presentar als oradors forasters que estavan encarregats d' explicar als sitjetans en qué consistia la idea catalanista condensada en las Bases generals aprobadas solemnement a Manresa l' any 1892.

Lo secretari D. Joseph Ferrer y Robert va passar a donar compte de las adhésions y telegramas rebuts y de la llista de delegat assistents a dita reunió, que son los següents y que publicuem per l' ordre que foren llegits:

Delegats:—Agrupació Catalunya autónoma, Agrupació Costa de Llevant, Agrupació Ramon Llull, Centre Catalanista de Vilafranca, Catalanistas de Sant Joan Despí, Lliga Regional de Manresa, Agrupació de Badalona, Centre Català de Sant Sadurní, Catalanistas de Sant Pere de Ribas, Agrupació de Sant Feliu de Codinas, Agrupació d' Olot, Agrupació Folk-lòrica, Lliga de Catalunya, Centre Escolar Catalanista, Associació Protectora de la ensenyasa catalana, Associació Artística Arqueològica Barcelonesa, Catalanistas de Tarragona, Centre Catalanista de Girona, Agrupació de Valls, Catalanistas de Vilanova y Geltrú, Centre Català de Sabadell, Los Montanyenchs, Associació Catalanista Obrera de Manresa, Agrupació Catalunya y avant, Catalanistas de Santa Coloma de Cervelló, Foment Catalanista de Berga.

Periòdics:—«L' Art del Pegés», «La Vanguardia», «El Eco de Sitges», «La Nació Catalana», «Lo Plé de las tres branças», «L' Atlántida», Lo SOMATEN, «La Costa de Llevant», «La Talia Catalana», «Lo Catalanista», de Sabadell, «L' Olot», «Lo Gironés», «Els Quatre Gats», «La Ven de Catalunya» y «La Renaixensa».

Delegats de Sitges:—Comissió del litre, Ajuntament, presidida per l' Alcalde D. Miquel Ribas, Jutje Municipal, D. Joan Soldevila, Societats recreatives «Prado Suburense» y «Retiro», Societats corals «La Lira Sitjetana» y «La Bella Subur», Societat excursionista «La Pipa Modernista».

Adhésions:—Agrupacions y Associacions catalanistas de Tárrega, Tarrassa, Sampedor, Belaguer, Torroella de Montgrí, Sant Feliu de Codinas, Verges, Vilassar de Mar, Vendrell, Masllorens, Bordils, Gerdaden, Besalú, Berga, Castelló d' Ampurias, Girona, Reus, Comarca lo petit Ampurdá, Costa de Llevant, Tarrassa, «Centre Català» de Tarragona, «Associació Popular Regionalista», «Agrupació Democrática Catalanista» y «Hostal dels IV Gats».

Telegramas rebuts:—Se llegiren los de la (Secció excursionista del «Ateneo Tarraconense», de la Associació de Tárrega, de la Junta Fermanent de la «Unió Catalanista», de la Lliga Catalanista de Banyoles, de la Associació Catalanista de Manresa y de la societat coral «Catalunya Nova» redactat en francés, y enviats desde Almeria dihent saluda a la Agrupació Catalanista de Sitges cantant «Los Segadors».

Nostre company D. Alfons Alsina saludá y doná una abracada als catalanistas de Sitges en nom dels gironins, que diu que son dels intranquents, dels de la autonomia mal entendida. Ya dir que l' estat espanyol, verdadera presó de Catalunya, s' está enfonzant; deixemlo que caygui, no hem d' apuntalar la presó. Nos han volgut catonizar, nosaltres republicans y ara ab los polaviejistas; tots aquestos hi van per darrere, sense cap altra esperansa que la sola agrahiment dels que vindrán. Pera salvar la patria hem buscat l'ata un remey aquest es lo que prediquem, no per obtenir vostres sufragis en unas eleccions, solo per diuinar a Catalunya. Estimem a la patria, aquest boss de terra del planeta en que s' entén tothom, d' un cap si altra, porque tots parlem una mateixa llengua, y en ell vivim units per llassos d' amor, no d' esclavitud. Per aixó Castilla no pot ser la nostra patria; si a ella hi portessim un noy català s' hi moriria d' anyorament igual que a Rússia. Perque estimem a Catalunya hem volgut salvarla y perque hem volgut salvarla hem fet un programa, nosaltres, los catalanistas, sense intervenció de gent estranya. En aquest programa, entre altres cosas, hi tenim consignat la abolicio de quintas, contribució de sanch pel pobre y sols de diner sobrer pel rich. No volém servey obligatori, perque preferim la pau de casa que no anar a conquistar mons. Fora contribucions odiosas que pesan sobre l' pobre. Aboga després per medi de gráfichs exemples pera que fos oficial la llengua catalana. Arribarem aviat al triomf de nostras idees per las que hi treballan més que nosaltres los nostres enemichs que ab sos desacerts enfonzan lo centralisme y exhorta a tothom a treballar en favor del centralisme, més que pera l' profit del present, pera nostres fills.

Lo term catalanista don Joseph Mallofré en nom de «La Renaixensa», doná un abrás de germanor y felicitat a la nova forsa que entrava en l' estol ja gloriós del catalanisme. Va dir ja ls hi tenim lo pen al coll als nostres enemichs dels desenganys cansats a Espanya per la meixinganga de la guerra internacional y dels atachs al honor espanyol ha quedat lo catalanisme sencer. Los seus enemichs hi han volgut ficat divisions, sols que ls caps hi han posat l' atrador ab midas enérgicas; nos han volgut oferir part del nostre programa pera temptarnos, pero s' han errat; es més gran l' ideal nostre, no volém res pera nosaltres; ho volém tot, pero tot, pera Catalunya. No hi creyem en las sevas ofertas ni encare que fossin de bona fé, que no ho poden ser, perque ells han signt sempre contraris a la llibertat dels pobles. Han parlat de regionalisme y al portar en Polavieja a las Cortis lo seu programa aque-

...

tas van riure: lo nostre 'ls fa botre de rabia. Veyéu, donchs, si pot ser lo mateix. Nosaltres aném predicent de poble en poble pera que tot Catalunya formi com un sol home en be de la mateixa; 'l dia que ella ho ens tengui aixís, lo nostre triomf será complert. Per això prediquém radicalismes. Com no volém escalar cap lloch ni honor, no volém conxorxas que 'ns pòden deshonrar; volém sols honrats als catalans.

L'entusiasta propagandista D. Lluís Marsens en nom de la Associació Popular Regionalista que presideix y en lo del valent periódich «La Nació Catalana» felicita als catalanistas de Sitges y 'ls hi diu que no s'ha de confondre lo catalanisme ab cap partit polítich. Catalunya no es una provincia de cap estat, sino que es una nació ab tots sos elements propis, y, per lo tant, nostra causa es causa nacional. Son fonament es la llibertat de Catalunya que es allá abont aném sols, ben apartats de tots los partits polítichs y molt menos ab lo general Polavieja, afusellador d' en Rizal, perque 'ns ho priva nostre programa y nostra conciencia. Que tota la gent de bona voluntat vingui a nosaltres y lo triomf será nostre poguent cridar allavoras «Defensors de la terra: bon cop de fals.»

Lo distingit advocat y company de causa don Joan Mon y Bascós, parlant en nom de la «Lliga de Catalunya» parafrasejé 'ls inspirats versos «Poble que mereix ser lliure, si no li donan s' ho pren», y proba ab datos irrefutables que Catalunya te dret a figurar en lo concert europeu per sa historia, llengua, usos, lleys, arts, literatura y personalitat jurídica.

Lo president del Centre Escolar Catalanista y distingit escriptor don Ferrán Girbal Jaume, en nom d'aquell que sempre ha treballat per lo catalanisme 's dirigí al element jove que es la esperança de la nostra causa. Ab molt deteniment esplicá 'l concepte de patria y 'l de catalanisme, dihent que aquest consisteix sols en estimar a aquella y 'ls catalans hi tenim més obligació per las ofensas que ha rebut la nostra, sempre ab resignació, essent aixís que es poble que pot y deuar sol. que sempre es millor que anar mal acompanyat.

Parlaren després los senyors Folguera, Permanyer y Roig, vicepresident de la Agrupació de Sitges, de quins discursos no podém donar compte avuy per la brevetat del temps y que ressenyarém demà.

(De La Renaixensa.)

Servey voluntari

Alguns geronins han tractat l'assumpto del servey militar voluntari y de sa conveniencia devant de las corrents de servey obligatori que ab certa forsa s'han desencadenat a Espanya. Ho han tractat en forma de cartas a don Lluís Ferrer y Vidal cap dels polaviejistas de Barcelona, y com una rectificació possible del programa del general que ocupa avuy lo ministre de la Guerra.

Los geronins defensors del principi catalanista del servey militar voluntari han pres per orgue lo Diario d'aquella immortal ciutat, lo qual, en un suplement corresponent al dia 8 d'aquest mes, publica la tercera carta sobre l'assumpto, dirigida al esmentat senyor Ferrer y Vidal. Dita carta entere a parlar de la forma practica del servey militar voluntari y molt acertadament recorda com se feya això a Catalunya avans de la Revolució del '68. Efectivament, tothom sab encara de quina manera s' procedia per evitar que 'ls fills de familia haguessen d'anar a ésser soldats, abandonant en lo punt més crítich carreres y oficis.

Los geronins partidaris del servey militar voluntari parteixen d'un nort antidescentralisador, potsen una mica poruch encara pero d'gue de llohansa y d'aplaudiment. Lo servey obligatori es una de las més grans calamitats que s'puguin concebre y 'l actual, ja més que mitj obligatori, ja hem vist quins resultats ha donat. Y, en cambi, los voluntaris yanquis, molts d'ells arreplegadisos, soldats d'última hora, ab una organizació fins a cert punt improvisada, sovint desmoralisats y altres cosas, han resistit y passan per victoriosos. La condició de que 'ls soldats voluntaris arribarian a ésser veterans y practichs en llur ofici no deixa d'esser una de las rahons de pes en l'alegat dels geronins. Los quals consideran que aquesta questió del servey militar es la de més importancia després de la religiosa.

Nos alegrarém de que l'excitació que tractan de fer al general Polavieja pel conducíe de sos amichs de Barcelona doni lo resultat que s' desitja y que aixís, de mica en mica, se vagin acostant ells y tothom al programa regenerador dels bons catalans en lo qual están indubtablement previstats totes o la major part

de las cosas que 's necessitan per que Catalunya torni a ésser mestressa dels seus interessos y pugui donar a sos fills lo benestar que mereixen.

Gazeta administrativa

Dirigida al Director hem rebut un atent ofici del Administrador d' Hisenda don Anton Florez Puigcerver, comunicannos que ab fetxa 8 del mes que som prengué possessió del càrrech pera lo qual havia sigut nomenat de Real ordre en 24 del passat Febrer; lo senyor Florez Puigcerver aprofita la ocasió de fer nos saber sa presa de possessió pera complir lo deber d' oferirnos sa decidida cooperació en tot quan se relacioni ab lo servey públich y 'l testimoni de sa consideració personal.

Ab gust acceptém los expontanis oferiments del nou Administrador d' hisenda als que per la nostra part hi procurarém correspondre de la manera deguda, no esgatiamenti los elogis per sas bonas iniciatives y rectitut en sas gestions, com no serém tampoch los darrers en censurarlo per los actes injustos que pugués cometre, cosa que no li desitjém pas.

Tan felis ocasió com la present no la volém despreciar, y al efecte, tota vegada que tenim embastadas en lo periódich, dos gestions d' importancia pera la classe contribuyent, nos plau sotmetrelas al criteri del senyor Florez Puigcerver, per si tèm a bè lo obrir las informacions necessarias y donarlashi las solucions que sia de justicia.

Obran en poder de la Agencia executiva d'aquesta ciutat 71 recibos pel concepte del impost sobre 'ls carruatges de lujo, recibos que únicament se sap que han vingut de Tarragona, mercé a una denuncia, segons se diu; es a dir que no 'ls motiva cal alta, ni son resultat del corresponent Padró que havia de fer en cas que si haguessin presentat altas, la Secretaria Municipal, com tampoch fruyt de cap visita d' investigació, com pot saber molt be lo senyor Florez per tenir ell la quefatura de la investigació d' aquesta provincia.

Y 'ls recibos aquestos, precisament, no son contra los possehidors de carruatges de lujo, ni contra las cotxerías que tenen tartanas, sino contra propietaris de carruatges, comerciantes e industrials, que més que per recreo, comodidad y ostentación las tenen pel seu respectiu negoci y com a auxiliars pera la bona marxa dels mateixos.

Ja veu donchs si es injust la pretenció d' exigir als referits senyors cap classe d' impost per aquell concepte.

Y es convenient que la resolució a aquest assumpto vingui depressa, perque ni que nosaltres no som dels aficionats a fer pronóstichs, creyém que a darrers de la setmana actual ó a principis de la vinent que s' escan en ser la de Passió se repartiran las paletas de segon grau per més que creyém que no arribará lo cas de crucificarlos.

L' altre assumpto a que fém referencia es un xich més vell: fa una pila de mesos, tans com ne tèm d' existencia l' actual Padró d' edificis y solars d' aquesta ciutat, que están dormint en lo negociat de Territorial de l' Administració de que s' ha fet càrrech lo senyor Flores Puigcerver, una munió de sollicituts, a las que hi van acompanyadas los contractes de llogater extesos, com aquellas, en lo paper del timbre corresponent, sollicituts en las que s' reclama contra la riquesa que s' atribuía a las casas, per considerarla los seus respectius propietaris injusta.

De algunas se diu que l' ex-investigador d' hisenda senyor Pagès las va informat malament una vegada que va venir aquí a girar la visita per las fabricas, mentras la giravan per los establiments los Investigadors Alcarraz y Polo: més això no deu ésser aixís, perque ab motiu d' aquella visita, nos consta que a totes las casas que visita pel concepte de la contribució urbana, totes disfrutaren dels beneficis que reclamavan y fins se 'ls hi retorná ó devia retornarselshi diners, en virtut de baixas que liquidá la Administració y cursá a la Recaudació la Tesorería d' Hisenda.

Fa creure aquest fet que obrant en justicia molts dels que tenen reclamada una rebaixa de riquesa haurian de ser atesos y més avuy que per rahó del estat económic que atrevessá Espanya, en las poblacions subalternas principalment, han sofert una regular baixa los lloguers de pisos.

Además pera afavorir a aquets contribuyents perjudicats, un senyor Diputat en lo Congrés, presentá

una esmena a la Lley de Pressupostos que regía en lo passat any económic, esmena que fou aprobada, y en virtut de la qual las Administracions d' Hisenda podia resoldre las reclamacions y ordenar lo reintegro de las cantitats que considé es ingressadas de més per aquell concepte.

Apyats en aquesta Lley nosaltres diferents vegades hem demanat que 's cumplís sense obtenirho. Succedirá are lo mateix?

X.

CRÓNICA

Ab los treballs que 's portan a cap en lo carrer de Jesús pera la conducció del cable eléctric se pot judicar del estat d' aquello vía, mirada desde fa molts anys ab ulls poch compassius per las autoritats municipals.

Totas las pedras que 's treuben están gastadas y destruhidas per l' ús, las que quedan, sense aixecar, tenen unas roderas fondas com si no fos de pedra l' empedrat, en fi no recordém cap més carrer que estigui en igual estat.

Ara que s' aixeca dit empedrat, no fora convenient cridar als vehins de dit carrer y urbanisar aquella concorreguda vía.

No havent sigut possible assistir al aplech catalanista que tingué lloch a Sitges lo diumenge passat ab motiu de la festa inaugural de la Agrupació Catalanista que s' hi acaba de funder, reproduhim avuy de nostre estimat company «La Renaixensa» la ressenya que fa de tan important com patriótic acte.

Ahir a la tarde morí en aquesta ciutat D. Joseph Domenech Sedó, conserje del «Círculo Republicano Histórico», qui havia desempenyat lo càrrech de regidor.

Son enterro tindrà lloch avuy a tres quarts de 5 de la tarde.

Tenim entés que s' ha emprés lo treball d' omplir totes las cédulas personals sobrants durant la recaudació voluntaria cosa que de molts anys no s' havia fet.

Diumenge al dematí a la carretera d' Alcolea y devant del más de la viuda de Segimón un jove carreter al anar a pujar al carro relliscá ab tant mala sort que una roda li passá per demunt deixantlo molt malament, tant que després de recullit y portat a aquesta ciutat morí.

Lo carreter s' anomenava Ramón Balcells y Montseny.

Lo conegut artista catala nostre partienler amich D. Santiago Rusiñol ha marxat a París acompanyat de sa Sra. esposa en quina capital permanexará una curta temporada.

Llegim en lo «Diario del Comercio» de Tarragona del passat diumenge:

«En la matinata y primeras horas del matí d'ahir era imponent lo temporal que regnaba en lo mar.

Las onas topavan ab gran forsa contra l' escollera del moll de Llevant, inundant d' aygua l' andén al del mateix y fent impossible 'l tránzit per ell.

La mencionada escollera sofrí molt, quedant destrossada en lo mateix punt que en temporals anteriors hi desapareixen alguns dels grosses bloks colocats per sa defensa.

Per la tarde amayná bastant lo temporal.

Hem rebut lo número 2 de la important revista «La Industria Vitícola» que conté un sumari escullit y de general interés pels vinicultors.

La Cambra Agrícola de Saragessa ha acordat la obertura d' una Exposició permanent de productes espanyols.

Ab lo títol «Montserrat, llegendari, cançons, odes», ha publicat lo llorajat poeta Rvnt. D. Jacinto Verdagué, Pbr., una colecció de composicions en vers referents totes a la histórica montanya, lo Monasteri y la miraculosa imatge de la Verge, moltes d' ellas premiadas en públics certámens y totes molt inspiradas y sentidas. Son casi populars algunas de las preciosas poesias que conté lo citat tomet, entre ellas lo «Virolay de Nuestra Señora de Montserrat», que ha posat en música gran número d' autors.

També l' erudit escriptor catalá D. Francisco Carreras y Candi ha donat a llum un opúscol denominat

Secció oficial

Alcaldia Constitucional de la ciutat de Reus

Reemplazos

Devent rebres en aquesta casa Consistorial lo dia 15 del actual de las 10 a las 12 del matí y de 5 a 8 de la tarde las probas dels expedients de las exempcions legals alegadas per los minyons concurrents al present Reemplas ó als d' anteriors que s' expressan en la relació adjunta aquesta Alcaldia, en compliment de lo prescrit en l' article 63 del vigent Reglament pera la execució de la Lley cita als tres minyons que hagin obtingut en lo sorteig los tres números següents á cada un dels minyons que alegan exempció, pera que ells ó sos pares se presentin en la Casa Consistorial l' indicat dia y hora á fi de que puguin, si ho consideren necessari, alegar en l' expedient las contrajustificacions que se 'ls hi ofereixin.

Y pera que serveixi de citació als minyons interessats se publicarà y fixarà aquest bando en la forma de costum.

Reus 14 de Mars de 1899.—L' alcalde, Joseph M. Borrás.

Relació que se cita

Reemplas de 1896

De 10 á 12 del matí

- Ferrán Abadal Prats. Pere Anguera Vallduvi. Baldomero Anton Masagué. Enrich Borrás Margalef. Pere Boleda Boleda. Francisco Constantí Borbonés. Rafel Dalmasas Borrás. Joseph Estivill Fortuny. March Ferratè Capdevila. Ramon Fonts Sedó. Antoni Gavaldá Sagarrés. Martí Gran Guillemat. Joseph Gual Miró. Joseph Lopez Cervera. Antoni Mallafre Ferré. Joan Masden Folch. Joseph Massó Sendrós. Joseph Matás Rull. Joseph Mendoza Domenech. Joan Monsó Gispert. Manel Nicolau Lleó. Salvador Odena Forcadell. Joseph Maria Pascual Escutó.

De 5 á 8 tarde

- Agustí Alonso Martí. Antolí Antólin Sardá. Eduart Argenei Torrá. Antoni Boleda Saperas. Joaquím Camps Bosch. Marián Boria Roig. Francisco Cros Torres. Francisco Espanyol Salvat. Antoni Ferré Agramunt. Joseph Ferré Capdevila. Manel Gebelli Maimó. Joseph Giol Grau. Bonaventura Grau Olivé. Francisco Olivé Fortuny. Carles Molons Lleó. Joseph Pedrol Martí. Antoni Puig Martorell. Francisco Ribas Casulleras. Miquel Randuá Ribas. Pau Ribas Guardia. Ramiro Rocamora Bernat. Gabriel Roig González. Antoni Sabatè Catalá. Joseph Sans Barenys. Manel Sans Ginestef. Domingo Solé Plana. Joseph Vendrell Belsells.

Registre civil

dels dias 11 y 12 de Mars de 1899

Naixements

Maria del Carme Tudores Ferré, de Pere y Providencia.—Joaquima Fron Navarach, d' Anton y Maria-na.—Maria Grau Ballart, de Ferrán y Maria.

Matrimonis

Cap.

Defuncions

Engracia Compte Amat, 3 anys, S. Gayetà, 4.—Francisco Vallduvi Barbonés, S. Gayetà, 12.—Rosa Cort Ferré, 2 anys, Nou de Misericordia, 29.—Maria Albi Niolet, 87 anys, Hospital Civil.

Secció comercial

MOVIMENT DEL PORT DE TARRAGONA

Entradas del dia 11

De Rotterdam y esc. en 32 dias, v. holandés Afrikaan, de 746 ts., á tranzit, consignat á D. Emili Borrás.

Despatzadas

Pera Londres y esc. v. inglés Granada, ab vi y avellana.

J. Marsans Rof

Representant: JOAQUIM SOCIATS

CARRER SANTA AGNA, 26.—REUS

Table with exchange rates for various locations like Aduanas, Norts, Fransa, etc.

Cambis corrents

en lo dia d' ahir en aquesta plassa facilitat per los corredors de Comer de la mas teixa.

CAMBIS EXTRANJERS

Table with exchange rates for London, Paris, Marsella, etc.

ACCIONS

Table with stock prices for Gas Reusense, Industrial Farinera, etc.

Anuncis particulars

En venda

Hi ha pera vendre en la Granadella un moll fariner de vapor en lo que poden instalarse altres industries. Dirigirse á Ramon Gassó de la Granadella.

ESCORIAS THOMAS.—Végis l' anunci de la quarta plana. Dirigirse á casa Gambús, carrer de Vila Bou) 12.

Diversions públicas

Teatro Fortuny

COMPANYIA DE SARSUELA CÓMICA

D. JOSEPH GIL

Únicas 9 funcions d' abono.—La primera funció tindrà lloch lo dissapte vinent 18 de Mars de 1899.—L' abono s' tancarà divendres 17 á las 9 de la nit. Aquest abono es continuació del anterior que sols ab l' objecte de poguer presentar ab tota propietat la aplaudidíssima sarsuela «Gigantes y cabezudos» tingueren que suspender las representacions reanudentes lo dia indicat ab las «represes» de las sarsuelas més aplaudidas.

TELEGRAMAS

Madrid 13.

«El Liberal» din que, segons sigon informes, lo goberna ha practicat algunas gestions aprop del Sr. Girona relatives á la Alcaldia de Barcelona y que's proposa resoldre aquest assumpto avuy ó demá. —Valencia.—Lo vapor «Catalina» intenta varias vegadas penetrar en la dársena, embarrancant en la platja del Perelló. Sembla que l' capitá disposa una maniobra pero, l' timó no obehí. Las escenas ocorregudas entre 'ls passatjers foren horrorosas y la nit de la veradure fon terrible, puig los passatjers ignoravan ahont se trobavan y 'ls bots eran insuficients pera desembarcarlos. Variis passatjers resultaren ferits ó magullats.

Los vehins del Perelló y 'ls carrabiners acudiren en bots y trasladaren al poble á moltas personas que anavan en lo «Catalina». S' ha intentat remolcar lo barco; pero tots los travalls fins ara practicats han sigut inútils y s' considera perdat lo barco.

Imp. de C. Ferrando.—Plassa de la Constitució.

«La cavalleria á Catalunya», tret d' un manuscrit existient en la Biblioteca del Escorial y en lo que s' troban interessants noticias sobre l' éssressat assumpto.

Lo goberna ha dirigit la següent circular als gobernadors de provincia:

«Lo goberna ve prestant preferent atenció á l' obligació que representi 'l pago d' alcanos als repatriats, y estudia 'l medi d' arbitrar los recursos al efecte necessaris.

Cursi V. S. las peticions que ab tal motiu, dintre dels respectes deguts á la lley, se formulin; assegurant als interessats que aquesta cuestió se solucionará en la mida de lo possible, y ab arreglo als principis de justicia que li son aplicables.»

Molt será que de tant d' estudiar no li hi agafi sen, y ho resolguin quant ja 'ls pobres soldats hagin subcombit victimas de la miseria.

De pochos dias á aquesta part son vuyt los soldats que han desertat del regiment d' Alcántara, de guarnició en aquesta ciutat, dos dels quals han sigut detinguts en lo poble de Perelló.

Hem rebut un folleto anunciador de la important obra «El Auxiliador del Maestro Catalán» destinada á la ensenyansa de nostra parla escrita pel mestre superior D. Salvador Genís.

Es aquest un llibre molt necessari del que tots los mestres catalans deuria valdres per ensenyar á sos deixebles.

Hem rebut l' últim número de la important revista «L' Art del Pagés» que conté lo següent sumari:

«Ministeri d' Agricultura», per Pagés.—«L' empeltada de las vinyas americanas, per J. Aguilera.—En l' Institut Agrícola Cafalá de Sant Isidro. Conversas y conferencias.»

«Noticias, cullitas, firas y mercats.»—Federació agrícola regional de Catalunya.—«Lo Sr. Zulueta á Zaragoza.»—«Exposició agrícola.»—«La festa del arbre.»—«Plantació de patas especial.»—«Alcañiz.»—«Barbastro.»—«Camprodon.»—«Figueras.»—«Fira de Berga.»—«Fira de Salás.»—«Tárrega.»—Materias primeras per adobs.

A Tortoella de Montgrí s' hi acaba de constituhir una «Agrupació Catalanista», composta de las més significadas personas de la població.

La Junta ha quedat constituída en la següent forma: president, Lluís G. Sallé y Pi propietari; vicepresidente, Anton Casellas y Gimbeau, metje; vocals, Joan Ferrés, taper; Joseph Matarredona, fuster; Xavier Hospital, propietari y Nemessi Planas, comerciant; secretari, Joseph Pla y Galibérn, propietari.

Lo primer acord de la nova Agrupació ha sigut sollicitar l' ingrés á la «Unió Catalanista».

S' ha designat al conegat propietari don Francisco Llasat Paig, pera ocupar lo carrech de president del Consell d' administració del Banch de Tortosa, en reemplas de don Lluís Cruells que ha acabat per haver cumplert lo temps que determinan los Estatuts.

Segons llegim en un telégrama de la cort, S. M. la Reina ha recomanat al gobernador electe de Tarragona un litigi que hi ha pendent sobre propietat d' uns terrenos y alguns altres assumptos de gran interés en aquets moments pera la provincia.

En los set primers mesos del actual any económic la casa de la Moneda acunó 31.282.017 pessas de cinch pessetas ó sia 156.460.085 pessetas, quedant un benefici al Tresor per dita acunyació de 39.508.367 pessetas.

L' Ajuntament de Gijón per unanimitat ha acordat dirigir una exposició al Govern demanant la autonomia del municipio y de la región. Han suscrit l' acord regidors afiliats als distints partits polítics. Regna gran entusiasme entre 'ls autonomistas. Pensán publicar un manifest y celebrar un «meeting», pera exaltar la opinió en contra del poder absorbent del Estat.

Lo recaudet ahir en la Administració de Consums d' aquesta ciutat per diferentas especies, puja á pessetas 886'55.

Secció religiosa

Sant d' avuy.—Santa Matilde. Sant de demá.—Sant Raymond.

Píldoras de la Pell-Roja

Preparació especial de Joseph M. Font

(FARMACIUTICH)

Demanen les tots los que tinguen tos en cas evol
Farmacia encara aquells que no hagin conseguit
alivi ab cap altre de tots los acreditats especl-
fichs coneguts, tota vegada que ellas cons-
tituheixen un preciós medicament per a
combatrela.

Preu 1 pesseta capsas

Nota -Se envian per correu certi-
ficadas sens aumen de preu
la pobles ahont no hi hagi
farmacia sempre que s
demanin duas capsas.

FARMACIA CENTRAL

ESPANYOLA

Palayo, 42

Barña.

Publicacions regionalistas que se reben en aquesta Redacció.

«La Renaixensa», diari de Catalunya, «La veu de Catalunya», setmanari de Catalunya, «La Nació Catalana», Quinzenari de Catalunya, «L' Art del Pagés», quinzenari, «L' Aurora», mensual de Catalunya, «Lo Teatro Regional», setmanari de Barcelona. — «La Veu de Montserrat», setmanari de Catalunya, de Vich. — «La Costa de Llevant», setmanari de Catalunya, de Blanes. — «L' Olot», setmanari de Catalunya, de Olot. — «Las Cuatro Barras», setmanari de Catalunya, de Vilafra de Pedradó. — «Lo Geronés», setmanari de Catalunya, de Girona. — «La Veu del Vallés», setmanari de Catalunya, de Granollers. — «El Vendrellen- ses», setmanari de Catalunya, del Vendrell. — «La Revista Gallega», setmanari de la Coruña (Galicia). — «Euskalduna», «Euskalzaia», setmanaris de Bilbao (Bizca- ya). — «El Eco del Guárapo», setmanari de Alcañiz (Aragó).

Caramelos Pectorals

DEL

Metje Salas

Modificadors de la hipersecreció de la membrana mucosa aerea, disminueixen y fluidifican la biscoositat del moch bronquial, facilitan la expectoració, treuen la Tos y aumentan la respiració pulmonar.

Preparació molt eficaça pera combatre la Tos del Dengue, Bronquitis aguda y crónica, Asma, Enfisema pulmonar, Catarros crónich, sech y espasmódich, Coqueluche, Tos del sarampió y ferina y finament totas las afeccions de las vías respiratorias. Se componen d' estimulants vegetals, sense que en sa preparació s' emplehin narcótics ni medica- ments perillosos, per lo que poden ser presos sens cap temor y en qualsevol cantitat, lo mateix per los noys que per las personas majors.

Son bon sabor, fa sian presos fins ab avidés per los noys a quins es tan difícil fer- leslos pendre medicaments.

A cada capsas acompanya un prospecte.

Dipòsits en totas las provincias

Farmacia de don A. SERRA

Arrabal Santa Anna, num. 30. REUS.

Demanis en totas las Farmacias de la provincia.

Preu de la capsas 6 rals

PERA ADOB DE TOTAS LAS CULLITAS Y CULTIUS

INDISPENSABLE Y DE EXCELENTS RENDIMENTS

LO COMBINAT EMPLEO DE LAS

ESCORIAS THOMAS

SALES DE STASSFURT

COMIADO FOSFATAT

COM ADOB POTASSICH

GARANTIZADAS PURAS

SOLUBLES AL CITRAT

SULFAT DE

POTASSA, CLORURO DE POTASSA

Lo més economich, lo més eficaça, lo més durader

SALS CALZINADAS RICAS EN SULFAT DE POTASSA,

KAINITA, ETC.

baix garantia del Sindicat de ventas de STASSFURT.

NITRAT DE SOSA

ADOB AZOAT

DE GRADUACIO GARANTIDA DE 15 1/2 A 40 0/0 AZOE Y D' EFECTES RAPITS Y SEGURS

Dirigirse pera prospectes e informes sobre el empleo

A. D. OTTO MEDEM.-VALENCIA

Societat general de transports maritims a vapor de Marsella

Serveys del mes de Mars de 1899

Linea directa pera el Rio de la Plata

Sortiran de Barcelona lo dia 21 de Mars pera Rio Janeiro, Santos, Monte- video y Buenos Aires lo grandios y acreditat vapor frances

ESPAGNE

LINEA PERA EL BRASIL Y RIO DE LA PLATA

Sortiran de Barcelona directament pera Montevideo y Buenos Aires los mag- nifics y rapits vapors francesos

lo dia 11 de Mars lo vapor Los Andes
lo dia 27 de " " " " Provence

Consignataris a Barcelona, RIPOL y C. Plasse de Palacio. — Barcelona.

NOTA. — S' admeten passatjers pera Santiago de Xile y Valparaiso ab combina- cio ab ferrocarril.

Soció religios